

EDINOST

Posamezna številka v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. osmetnica, zabavila, poslanca in vabila po L. —, oglasi denarnih neovodov po L. 2. — Mail oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi, naročniki in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Umorstvo Matteottija in italijanski narod

V enem je pač polno soglasje v vsi italijanski javnosti v vseh nje političnih in socialnih plasteh: in spoznanju, da je zločin na poslancu Matteottiju prišla velika nesreča nad Italijo. Vsa javnost — izvenzemski morda le malo število prav zakrnjenih — je združena v zgražanju nad tem, kar se je zgodilo. Vse se strinja v spoznanju, da je s tem zločinom zadan hud udarec ugledu in časti Italije in nje naroda pred svetom, ki ju treba vzpostaviti z neizprosni dejanji proti vsem krivicem, direktnim in indirektnim.

Do tu se izraža polno soglasje v italijanski javnosti: v izjavah predstavnikov države in vplivnih činiteljev javnega življenja ter v javnih glasilih. Razdvojen je pa javnost ob dveh vprašanjih: kako je moglo priti do tako strašnega zločina, da mu po krutosti, s katero je bil izvršen, ni vrstnika v politični in parlamentarni zgodovini narodov — in pa: na koga pada odgovornost, kje je krivda.

Od strani, nasprotnih sedanjemu režimu, zaglašajo:

Branitelji sedanje vladavine si prizadevajo, da bi odgovornost režima locili od odgovornosti stranke, ki so ji pripadali zločinci. Ne le odgovornost za zločin proti poslancu Matteottiju, marveč tudi za vse prejšnje, ki so bili izvršeni v imenu iste stranke. Sedanji strašni zločin je le logična posledica duševnosti, ki se je razvila v teh zadnjih letih in je v zvezi s prejšnjimi zločini, ki so pa ostali vsi nekanonizirani. Sedaj je ogorčenje prekipelo na vseh straneh. Toda to le vsled moralne revolucije po vsej deželi. Odgovornost pada na nositelje režima, kajti že sedaj je nesporno ugotovljeno, da so storilci, oziroma posredni krivci na zločinu proti poslancu Matteottiju ljudje, ki so igrali veliko vlogo v vladni stranki in ki so uživali polno zaupanje in zaščito od strani vlade. Posledica temu je, da so sedaj prišli le ljudi druge vrste, dočim se drugi, višji, odtegnajo roki pravice. Zato ni pričakovati, da bi današnja vlada prinesla popolno jasnost v strašno afero poslancu Matteottiju, da bi v polni meri storila, kar je potrebno za vzpostavitev časti in ugleda države in italijanskega naroda in da bi krvavo užajeni čut morale in pravice zadobil primerno zadostneje. Korupcija se je zajedla globoko in visoko gori — čut moralnosti in pravice je zamrl.

Tako govorijo nasprotniki sedanjega režima. Njegovi pristaši in branitelji pa pravijo:

Zločinsko početje, izdajstvo na najvišjih dobrih naroda in države je, če se iz dogodka, ki spada pod sankcije (kazenskega zakona, iz stvari, o kateri naj sodijo le poklicana sodna oblastva, hoče napravljati politikum, če se radi zločina, na katerem se tudi predstavniki države in vlada stranka zgražajo do globine svojega čustvovanja, hočejo kovati nezasišane in najkrivicejše obtožbe proti vladi in tudi proti osebi njenega glavarja. Saj je ministrski predsednik Mussolini obojal v zbornici rečen zločin z najostrejšimi izrazi ter je slovesno zagotovil, da bodo vsi, ki so kakorsihodi v zvezi z zločinom proti poslancu Matteottiju, izročeni roki pravice, brez ozira na to, kdo in kaj so bili. Saj je tudi že odstranil z važnih mest razne ljudi, ki so bili v stikih z obtoženci radi umorstva na Matteottiju. Vlada se v polni meri zaveda grenke dolžnosti, ki ji jo usodnost trenutka našega napram državi in narodu in v obrambo njiju časti in ugleda pred svetom.

Mi pa sodimo, da nimajo prav tisti, ki menijo, da je zločin proti poslancu Matteottiju znak, da je v italijanski javnosti zamrl čut morale, poštenja in pravičnosti. Oporekamo pa najodločneje tudi tistim, ki trdijo, da bi en del italijanske javnosti hotel zločin proti poslancu Matteottiju izrabljati za politično spekulacijo, da bi hotel iz take neizmerne nesreče črpati strankarske koristi.

Mi imamo o italijanskem narodu drugačno in višje mnenje. Narod s tako minulostjo in tako višino kulture ne more biti tako nizkoten sprčo velike skupne nesreče, marveč je zdrav in blag v svojem jedru. Na tem ne izpreminja nič dejstvo, da ga njegov vroči in lahko razburljiv temperament često zavaja, (da se pušča od političnega valovanja zanašati trenutno k sodbam in dejanjem, ki so nasprotna njegovi resnični duševni notranjosti. Ravno zato, ker tako visoko cenimo italijanski narod, ker ne dvomimo na moralnem zdravju velike večine v njem, ker smo uverjeni, da mu zgražanje in obsodba velikega zločina prihajata iz srca in duše, ker vemo, koliko mu je na tem, da italijansko ime uživa spoštovanje pred svetom: ravno zato je trdna naša vera, da bo nesreča, ki ga je zadela, imela dobre posledice zanj. Uverjeni smo, da mu bo služilo v srečo, da je sedaj raztrgana klika, ki je tako brezvestno in zločinski izrabljala sveti poim domovinske in narodne ljubavi v svoje umazane namene.

Uverjeni smo — in to je naša tolažilna in blažilna nada — da se bo sedaj, ko so zločinci razgaljeni, narod italijanski bližal z blagimi nameni tudi nam in sosednjemu sorodnemu nam svetu, da pride do zavesti, kolikokrat krivice, ponižanj in izgub na moral-

nih in materijalnih dobrinah so povzročili našemu življu tisti, ki so danes na sramotnem odru pred italijanskim narodom in vso evropsko javnostjo. Pričakujemo z zaupanjem, da se italijanski narod — zapeljan od tistih, ki so zlorabljali njegova domovinska čustva prenapetega in krivo razumevanega nacionalizma ter da se oklene široke, človečanske nacionalne ideologije — nacionalne ideje, ki se udeležuje v ljubezni in zvestobi do sebe in v spoštovanju in pravičnosti napram drugim!

Ze se oglašajo v italijanski javnosti resni in razsodni glasovi, da tako, kakor je bilo doslej, ne more in ne sme dalje, ker to ni bilo ne v čast države in ne v nje efektivno korist. Svarilne besede generala Domenico Guerrinija so začele dobivati

Mussolinijev govor v senatu

Čast italijanskega naroda ni v igri — Zločin ni posledica fašistovskega režima — Mussolini hoče ostati na svojem mestu

RIM, 24. Zanimanje za izjave ministrskega predsednika on Mussolinija, ki jih je imel podati v senatu, je bilo spričo težkega političnega položaja izredno veliko. Ze ob 14.30 so se pričele polni tribune senata. Poslanecem odkazani prostori so bili vsi zasedeni, tako da jih je mnogo prestopilo v oddeleke za častnike.

Ob 15.35 je prisel ministrski predsednik on Mussolini z ostalimi člani vlade. Takoj po otvoritvi se je pričel govoriti predsednik sen. Tittoni, ki je v glavnem izjavil tako-le:

Zločin nad članom zbornice on Matteottijem je globoko pretresel ves italijanski narod, njegovo mehko srce, ki bije danes — kakor vselej — za čiste ideale domovine, moralnosti in pravice. To naj vedu vsi oni, ki črnijo državo v inozemstvu. Moja dolžnost je — je nadaljeval sen. Tittoni — da tomlačim čustvo, skupno vsem senatorjem, ki se da tako-le označiti: Ogorčenje nad morilci, njihovimi skrivci in pomagači; studij nad razkrinkanim «afarizmom», ki je umazan okvir zločina; trdna volja, da padejo maščevalne kazni zakona na vse, ki so imeli svoje prste pri zločinu; končno: iskreno obžalovanje sirtotam, vdovi ter materi umorjenega.

Ministrski predsednik Mussolini

se v imenu vlade pridružuje obžalovalnim besedam predsednika zbornice ter pozivlja senatorje naj pozorno sledijo njegovim izjavam, ki so spričo sedanje težke moralne in politične krize, izredno važne.

«Nj mi treba — nadaljuje on, Mussolini — ponavljati svojega obžalovanja in izrazov studa radi zločina nad Matteottijem. Mislim, da ne bo mogel nikdo dvomiti o iskrenosti mojih čustev.»

Po mnenju on, Mussolinija se da sedanji položaj označiti na podlagi treh elementov. Glede obžalovanja, ki tvori prvi element, lahko trdi ministrski predsednik, da so bili fašisti prvi, ki so se zgražali nad zločinom. Glede elementa pravičnega značaja nima predsednik iz znanih razlogov ničesar dodati. Pri aretacijah se ni in se ne bo gledalo na mesta, ki jih zavzemajo obtoženci. (Odobrovanje.) Narod lahko zaupa italijanskemu sodstvu; ne vredno je, ako kdo dvomi o njem, in ministrski predsednik je prepričan, da se bo senat pridružil protestu italijanskega kasačijskega sodišča proti inozemskim vmešavanjem. Mussolini pa mora dostaviti, da ni umestno, niti lepo, da hočejo nekateri zastopniki strank voditi poleg sodniške preiskave še lastno in skušajo iz strankarskih interesov izvršiti nekatere vrste linčanje, ki bi bilo ravno tako obžalovanja vredno kakor poskus rešitve zločincev. Razširjanje fantastičnih novic po listih le škodi sodniški preiskavi.

Politični zločini v povojni dobi

O naravi zločina on, Mussolini se ne bo izražal. Predvsem pa je treba upoštevati, da ni nikakor v igri čast italijanskega naroda. Saj se godijo politični zločini tudi drugod. Samo v eni državi je bilo po vojni izvršenih 400 političnih zločinov.

«Te dni so se zagnale vse struje levice v Evropi proti fašizmu in italijanski vladi, češ da sta odgovorna za strašen in nezasišan čin strahovlade. Italijanski in inozemski socijalisti, ki uporabljajo grozen dogodek, da lahko vpijejo proti takozvani strahovladi italijanskega fašizma, pozabljajo na pravo strahovlado, ki so jo sami izvajali v raznih evropskih državah.» Nato omenja on, Mussolini dogodke v Empoli, napad v gledališču «Diana» v Milanu in umor Bonservizija.

Fašistovska revolucija

Ministrski predsednik z veseljem ugotavlja, da so se nekateri inozemski parlamentarci (švicarski narodni svet) zoperstavili vmešavanju v italijanske notranje zadeve. Vse evropske države preživljajo težke moralne, politične, gospodarske krize, ki gredo do mozga naroda. Ne gre torej za vprašanje režima, kakor nekateri kar na slepo trdijo, v Italiji in drugod; na vsak način pa je treba upoštevati, da izhaja sedanji režim iz revolucije, ki jo je izvršila stranka, katera ima še le 3 leta življenja. Organiziranje te stranke je dovedlo do nenadnih in hrupnih dogodkov, ki so onemogočili potrebno nadzorovanje. «Vstaje, kakor tudi vsa socialna gibanja, stavijo skupaj dobre in slabe, vroče-

odmeva v italijanski javnosti, kakor priča tudi razprava v rimskem listu «L'Alba Repubblicana» iz teh zadnjih dni o vprašanju drugorodcev v Italiji. To so znaki, ki napovedujejo zoro spoznanja. To pride, čim ne bo italijanski narod več poslušal ljudi, ki zlorabljajo njegovo italijansko čustvovanje, res snujejo politične spekulacije v svoje namene! Z zločinci ne more imeti in nima nič skupnega v svojem jedru zdravi italijanski narod. Sledi naj le glasu poštenega srca in plemenite duše, pa se z jasni obzorje nad Italijo in pade tista pregraja, ki so jo — politični spekulanti postavili med državljane italijanskega in slovanskega plemena! Če se to zgodi, se bo moglo reči, da je poslanec Matteottij tudi s svojo smrtjo položil veliko žrtev na žrtvenik koristi svojega naroda!

Tudi stari grehi prihajajo na dan

Preiskave radi napadov na on, Amendolo, Misurija in on, Fornija se obnovijo

RIM, 24. Umor Matteottija je dovedel do odkritja dobro organizirane «čeke», ki je stalno poslovala in kateri pripisujejo na podlagi novih poizvedovanj skoro vse dosedanje važnejše politične napade, kakor napade na on, Amendolo, Misurija in Fornija.

«Mondo» poroča, da bo sodno oblastvo tekem tega meseca zaslialo vse one, ki so postali žrtev teh napadov. Nato se bodo obnovile preiskave.

Organizator teh napadov je bil baje večinoma Dumini, a za npr. so po mnenju opozicije stali bolj ugledni fašisti. Tako pravi na pr. on, Cesare Forni, da so napad proti njemu naročili med drugimi comm. Freddi in on, Giunta.

Nov program

Po volitvah si je postavil v svoj politični program naslednje štiri temeljne točke: 1. da pokliče parlament k življenju, ki mu je določeno kot zakonodajni ustanovi; 2. da spravi vprašanje državne milice v sklad z ustavo; 3. da zatre preostanke nezakonnosti; 4. da pozove k delu za obnovitev domovine vse, ki jo ljubijo. Od volitev dalje je skušal Mussolini spravitij čimprej fašizem na ustavno pot. «Naj poginejo vse stranke, naša tudi da se le reši domovina!» To je bilo geslo njegovi politiki; in za rezultate te politike je odgovoren sam, kot načelnik vlade.

Umor Matteottija in opozicija

Ti rezultati niso bili uničeni, ampak le prekinjeni radi umora Matteottija. Mussolinjev naslednik v notranjem ministertvu on, Federzonia bo šel po dosedanji poti dalje. «Reanici na lju bo povedano, da sem jaz predlagal Federzonija za svojega naslednika in ne kdo drugi.» (Nekateri listi, med njimi tudi milanski «Avanti!» so prinesli vest, da je kralj imenoval Federzonija za ministra notranjih poslov proti Mussolinijevi volji. Prip. ur.)

«Medtem ko vam govorim, je politični položaj nenavadno delikaten in se da tako-le orisati: na eni strani opozicijske skupine, združene, a ločene: združene glede neposrednih namenov, ločene glede taktike in posrednih ciljev. V bloku opozicije ni več komunistov, ki so logično skušali izrabiti nesrečen dogodek, da bi pozvali mase na splošno stavko in vpeljali diktaturo delavcev in kmetov. Stavke ni bilo. Mase so zavrnile nagovarjanje komunistov. Potek dela ni bil kršen, razen v zelo malo krajih in to le za par ur v ponedeljek, 16. t. m. Mislim, da imam senat na svoji strani, ako izrazim priznanje italijanskemu narodu, ki je delaven in discipliniran.

Republikanci stavijo zopet zahtevo po ustavodajni skupščini, absudno zahtevo, ki ni nikakor upravičena po preteku pol stoletja od časa plebiscitov. Medtem ko se hočejo ustavi demokrati oddaljiti od bloka, ker nočejo sprejeti tako skrajnih odgovornosti, prihajajo maksimalisti, unitarci, republikanci, popolari in druge manjše parlamentarne skupine na dan z zahtevami, ki stremijo za državnim prevratom, s tem da bi se razveljavile volitve od 6. aprila.

Težko je pač ugovarjati, da se zgražanju in bolesti ne skuša dodati politična spekulacija z žaloigro. Na vprašanje, bolj ali manj poluradno in javna, ki so mi došla od opozicijskega bloka odgovarjam predvsem, da bo vlada ostala na svojem mestu. S tem se ni rečeno, da se ne bo mogla izpremeniti, tako da bo lahko dosegla one miroljubne cilje, ki sem jih že tolikokrat poudarjal. Jaz sem v oktobru 1922. ustvaril političen položaj, ki je odvrnil od države najhujše nevarnosti. Moja dolžnost je, da nadaljujem z delom na podlagi istih smernic. Ne gre za to, da ostanem na vladi, ki mi je povzročila toliko preglavic in bridkosti. Ampak smatral bi se za zadnjega človeka, ako bi se — posebno v trenutku, ko je notranji položaj tako težak, in pod pritiskom inozemstva — odtegnil tej svoji določeni moralni in politični odgovornosti.

Prostovoljna milica ostane. Glede kritiki na račun državne milice je Mussolini izjavil, da ni mogoče misliti, da

bi se razpustila. Pač pa se bo njen obstoj spravil v sklad z ustavo. Kdor govori o razpustu zbornice, gotovo ne ve, kakšna kriza bi potem nastala v državi. Fašizem ima danes 8000 krozkov po vsej Italiji in razpolaga s političnimi in sindikalnimi silami. Vihar po umoru Matteottija je sicer pretresel fašizem, a na drugi strani mu je pomagal Manifestacija v Bologni je pokazala, kako močen je fašizem v srednji in pa tudi severni Italiji. Najmanjši incident bi lahko vzbudil nepopravljivo razpoloženje, radi tega se ga je treba izogniti.

Ministrski predsednik je zaključil z izjavo, da je njegova prva skrb, da pride čimprej za vsako ceno do normalnega življenja in to potom spoštovanja zakona. «Naj se od dneva do dneva bolj okrepi zapoved zakona!»

Senatorji in poslanci so pozdravili zaključek Mussolinijevga govora s klici: «Živela Italija!» Mussolini je govoril točno pol ure.

Tudi stari grehi prihajajo na dan

Preiskave radi napadov na on, Amendolo, Misurija in on, Fornija se obnovijo

RIM, 24. Umor Matteottija je dovedel do odkritja dobro organizirane «čeke», ki je stalno poslovala in kateri pripisujejo na podlagi novih poizvedovanj skoro vse dosedanje važnejše politične napade, kakor napade na on, Amendolo, Misurija in Fornija.

«Mondo» poroča, da bo sodno oblastvo tekem tega meseca zaslialo vse one, ki so postali žrtev teh napadov. Nato se bodo obnovile preiskave.

Organizator teh napadov je bil baje večinoma Dumini, a za npr. so po mnenju opozicije stali bolj ugledni fašisti. Tako pravi na pr. on, Cesare Forni, da so napad proti njemu naročili med drugimi comm. Freddi in on, Giunta.

Prefekt v Turinu odstavljen

Vdor v stanovanje sen. Frassatija RIM, 24. Ministrski svet je sklenil, da pride na mesto sedanjega turinskega prefekta comm. Palmierija comm. Dezzo.

Turinski prefekt je bil odstavljen radi neprestanih nemirov, ki so jih povzročali turinski fašisti, posebno pa radi nezasišanega dogodka, ki se je odigral v nedeljo.

Pred stanovanje izdajatelja liberalnega lista «Stampa», ki pobija fašizem, sen. Frassatija se je pripeljala gruča fašistov v avtomobilu. Soferu so naročili, naj ima pripravljen stroj za takojšen odhod, ter nato švignili po stopnicah do stanovanja sen. Frassatija. Eden je pozvonil ter vprašal, ali je senator doma; dekla je odgovorila, da ga ni. (Frassati se je odpeljal v Biello.) Tedaj je oni na vratih zavpil «Avanti!» in vsi so vdrli v stanovanje ter razbili, kar jim je prišlo pod roke. Na vpitje dekle je priteknel v predsobo Frassatijev sin, akademik večke postave in krepkih rok, ter zgrabil enega izmed bojevitih gostov ter ga pričel obdelavati. Ostali so se prestrašili ter jo popihali; tudi temu se je posrečilo iztrgati se iz studentovih rok. Spodaj so poskakali v avtomobil ter se z vso brzino odpeljali. Pozneje je bil aretiran sofer in bivši poročnik Mariotti, o katerem pravijo, da je bil član znane «čeke»; dalje je bil odveden v zapor Giuseppe Staffa, zaupnik fašistovskega sindikata.

DEMobilizacija državne milice

RIM, 24. Ministrski predsednik Mussolini je postal generalnem poveljstvu ukaz, naj se takoj demobilizirajo legije, ki so bile mobilizirane v zadnjih dneh.

Ras Tafari v Speziji

SPEZIA, 24. Danes ob 6.50 je dospel regent Etiopije Ras Tafari; na kolodvoru so ga sprejeli zastopniki vojaških in civilnih oblastev. Potem ko je pregledal častno stotnjo, se je Ras Tafari odpeljal z avtomobilom v mesto ter se za kratek čas ustavil v hotelu «Croce di Malta». Ob 8.30 se je Ras Tafari ukrcal na bojno ladjo «Duilio».

Prva posledica sestanka med Herriotom in MacDonaldom

Francosko-angelsko-belgijska nota Nemčiji radi razorožitve

BRUSELJ, 23. Posebni poročevalec agencije Havas poroča, da je bilo na sestanku med MacDonaldom in Herriotom določeno besedilo note, ki naj se čimprej in sicer takoj po odobritvi s strani belgijske vlade pošlje Nemčiji. V noti se bo nemška vlada svedeno opozorila na interes, ki ga ima Nemčija, da ga materialna jamstva o svoji dobri volji, ako želi, da se obnovijo priarčni odnošaji med njo in zavezniškimi državami. Nemška vlada bo morala odgovoriti na zadnjo noto od 29. maja t. l. do 30. junija.

Nota, ki sta jo sestavila MacDonald in Herriot, pravi, da so zavezniki pripravljene izročiti vojaško nadzorovanje Nemčiji Društvo narodov, čim bo sestavljen inventar nemškega orožja, ki bo dokazal, da obožitelj Nemčije ne presega določb versailleske mirovne pogodbe. PAREZ, 24. Kakor poroča bruseljski dopisnik lista «Matin», je bila MacDonald-Herriotova nota o razorožitvi že odposlana v Berlin. Nota nima važne diplomatske histie in ne bo za Stresemann nič novega. Vendar pa se opozarja v noti nemška vlada s vsem poudarhom, da poslani Nemčije, da bi se odtegnila zahtevam poslanstva konferenca, se bodo imeli za neprijetne, če bodo imeli za posledico, da bo angliški ministrski predsednik ne samo tako odločen kakor francoski, ampak tudi še bolj.

Program nove medzavezniške konference

Stališče Francije - Vprašanje izpraznitve Porurja - Amerika bo uradno povabljena na konferenco

PARIZ, 24. Agencija Havas objavlja sledečo poročilo iz Bruselja: Na mednarodni konferenci, ki se sestane v mesecu juliju in na kateri se določijo tehnične podrobnosti za izvajanje načrta izvedencev, bo zahtevala Francija jamstva, da se bo načrt v resnici tudi izvršil. MacDonald je obljubil Herriotu, da bo Anglija podpirala Francijo, ako se zopet ugotovi neizvrševanje obvez s strani Nemčije.

Da se dosežejo neobhodna trgovinska jamstva, bi bilo treba določiti način izpraznitve Porurja v zameno za izdatno finančno pomoč. Zdi se, da sta se MacDonald in Herriot sporazumela bolj glede finančnih in gospodarskih nego vojaških jamstev. Francija stoji na stališču, da bo nadzorovalna komisija potrebna, dokler se bo Nemčija branila predložiti točen popis svoje obožovitve. V slučaju, da Nemčija ne odgovori povoljno na zadnjo francosko-angelsko noto, bo MacDonald nastopil Herriot je baje za to, da bi se sklenile med Francijo, Anglijo, Italijo in Belgijo pogodbe o nenapadaju. Te pogodbe bi se lahko razširile v pogodbe medsebojne pomoči in med pogodbenice bi bila vključena pod okriljem Društva narodov tudi Nemčija.

Za konferenco vlada tudi v ameriških vladnih krogih veliko zanimanje. Po vesteh iz Washingtona pričakuje vlada Zedinjenih držav vabilo k udeležbi. V ministrstvu za zunanje zadeve se sicer izjavlja, da Zedinjene države nikakor ne nameravajo spreminiti svoje dosedanje politične glede evropskih stvari, da pa želijo kljub temu biti na en ali drug način zastopane na konferenci, ki se bo vršila v mesecu juliju. Preden napravi vlada kakršenkoli sklep, hoče dobiti natančna obvestila o ciljih in o pomenu nove konference.

Ravno ko se bo vršila konferenca, pridejo v London nekateri važni predstavniki ameriškega sodstva. Ta istočasnost pa je le slučajna, ker je bil obisk ameriških pravnikov določen še pred napovedjo nove konference.

LONDON, 24. Na večerajšnji seji doljne zbornice je izjavil MacDonald, da je bil cilj njegovega sestanka s Herriotom ta, da se razpravi o ukrepih za izvršitev načrta izvedencev. Dalje se je razpravljalo o vprašanjih, ki se tičejo sodelovanja Francije in Anglije za ohranitev evropskega miru. Posvetovanja so imela le pripravljalni značaj in ni bil napravljen nikakr končen sklep.

Zedinjene države — je rekel MacDonald dalje — bomo nemudoma povabili, naj se v bodoče udeležujejo medzavezniških sestankov. Načrt izvedencev nalaga Nemčiji nekatere obveze, ki jih mirovna pogodba menda ne predvideva. Govorili smo tudi o tem, kako bi se Nemčija dala prepričati, da bi izvrševala svoje obveze po svoji lastni volji. Čim se bo začel Dawesov načrt izvajati, se bodo posvetovanja med zavezniki nadaljevala.

Upam, da se mi posreči rešiti tudi druga vprašanja, ki se tičejo Francije in Anglije, posebno vprašanje medzavezniških dolgov. Toda to vprašanje se ne sme spojitj s pogodbo glede Dawesovega načrta.

Glasom neke vesti Reuterjevega dopisnega urada, so angleški vladni krogi veseli novega ozračja, v katerem se bo vršila londonska konferenca. Obisk angleškega in francoskega ministrskega predsednika v Zenevi povodom občnega zbora Društva narodov se tomlači kot dokaz, da nameravata obe vladi skupno nastopiti za povzdigo ugleda Društva narodov. Mnogo se govori tudi o vprašanju pripustitve Nemčije v Društvo narodov. So pa tudi še druga vprašanja, ki jih bo treba rešiti, in tu je treba videti — se naglašja — v kakem obsegu bo hotela Francija privoliti, da rešuje francosko-nemške zadeve Društvo narodov.

Vesti o nemških vojnih nakanah izmišljene Marxove izjave

BERLIN, 24. Z ozirom na vznemirljive vesti o pretveznem tajnem oboževanju Nemčije, je kancler Marx izjavil zastopniku dopisnega urada «Reuter», da je nemogoče sproti zanikavati te tendenciozne vesti, ki jih priobčujejo gotovi časopisi. Marx je opozoril zastopnika na dejstvo, da je Nemčija takoj uradno zanikala vest, ki jo je priobčil pariški «Journal», o nameravanem nemškem napadu na francoske zasedbene čete v Porurju; dodal je še, da je takoj po uradnem zanikanju diplomatični sodruknik «Daily Telegraph» doagal, da je bila vest popolnoma izmišljena. Kar se pa tiče zelo natančnih številk, ki so jih priobčili francoski listi glede nemškega tajnega oboževanja — je pripomnil kancler — so bile posnete po neki angleški vojaški reviji, ki je priobčila tozadevni članek, iz katerega je navsezadnje razvidno, da je Nemčija popolnoma razorožena in da ne bi bila v stanu vzdržati ne obrambne, še manj pa napadalne vojne. Policijski zbor šteje 150.000 mož, kar je za veliko nemško državo, v kateri obstojajo še vrhutega notranja nesoglasja, neobhodno potrebno. Policijski zbor in 100.000 mož broječa vojska morata vzdrževati notranji red in vršiti navadne naloge politike. Francija ni izpostavljena nikaki nevarnosti, kajti policijske formacije niso nikakor razpoložljive za vojaške svrhe in tudi niso v nikaki organični zvezi z vojsko. Navsezadnje je sedaj vsa nemška industrija popolnoma preobražena v mirovno industrijo. Marx je zaključil svoje izjave rekot, da je od generala Nolleta odvisno, da s svojim zadržanjem vzbudi v nemški javnosti prepričanje, da so nameni in metode francoske vlade predrugačeni. To prepričanje je predpogoj spoznamne politike, po kateri stremi pretežni del nemškega naroda.

Izid občinskih volitev v Sloveniji

BEograd, 24. Glede občinskih volitev v ljubljanski okolici dne 15. t. m. je izdal tiskovni oddelček notranjega ministrstva na podlagi uradnega statističnega poročila ljubljanskega velikega župana to-le poročilo:

Oficijelni podatki o občinskih volitvah so znani iz 32 občin ljubljanske okolice. V štirih občinah so bile predložene samo po ena kandidatska lista in sicer 2 kompromisni listi (pristaši naprednih strank in pristaši SLS), v 1 občini lista SLS in 1 čista lista SKS, v eni občini še niso bile izvršene volitve radi nezvršenih predhodnih poslov. Občinskih volitev so se udeležili: SLS (Slov. ljud. stranka), SKS (Slov. kmet. stranka), JDS (Jugosl. demok. stranka), socialisti in komunisti. Je več občin, kjer se politične stranke niso udeležile volitev

pod svojim imenom, temveč pod gospodarsko oznako. V več občinah so komunisti glasovali z SLS. V 32 občinah, v katerih so bile izvršene volitve, je bilo 13.688 volilcev. Pri volitvah je bilo oddanih 9713 glasov, torej 65%. Pri zadnjih skupščinskih volitvah leta 1923. je bilo ravno v istih občinah 14.775 volilnih upravičencev ter je glasovalo 9835 volilcev, torej 67%.

Pri sedanjih občinskih volitvah je dobila SLS v ljubljanski okolici celokupno 4613 glasov, združene napredne stranke (SKS in JDS); so dobile 3182 glasov, socialisti in komunisti 1524 glasov, disidentske liste 494 glasov.

Istega dne 15. t. m. so bile izvršene tudi volitve v nekaterih občinah kamniškega okraja, kjer je bilo število kompromisnih list veliko. Definitivni rezultati tega okraja bodo objavljeni, ko dospe podatki iz vseh občin.

Devotih narodnih pesmi (v harmonizacijah za moški in mešani zbor) IV. zvezek se dobiva tudi v knjigarni J. Štoka v Trstu za ceno L. 5.90. Kakor znano, obsega zbirka poleg slovenskih, tudi mične ljudske popevke iz Hrvaške, Bosne in Srbije. V isti knjigarni se prodajajo tudi Vilharjeve „Dinabije“, tri samospjevi primerni tudi za priproste soliste srednjega glasu (mezzosopran ali bariton).

Vesti iz Goriškega

Goriški odsek „Zveze bojevnikov“. Pred letom je bil odbor odseka razpuščen, ker je vladalo v njem veliko nesoglasje med goriškimi bojevniki in onimi iz starih pokrajin, in za komisarja je bil imenovan prof. Venezia. Ker je bil prof. Venezia še marsikje drugod komisar, je odsek za časa njegovega komisarjanja spal spanje pravičnega, kar je bilo v toliko dobro, da se bojevniki niso vsaj več prepirali. V poslednjem času je zopet oživel odsek poročnik Bozzini in je pred dnevi sklical cal občni zbor, na katerem je bilo izvoljeno novo vodstvo. Občni zbor je sicer potekel razmeroma mirno, toda tudi takrat so padle pesti in psovke. Razven prepira med „avstrijakanti“ in bojevniki iz starih pokrajin, je prišlo topot še do prepira med bojevniki fašisti in nefasisti.

Zveza bojevnikov ne more pač biti drugačna kot bojevita in na njenih občnih zborih ne sme manjkati če že ne bitka, pa vsaj kak majhen boj.

Vesti iz Istre

Velika vrtna veselica v Klanca. Izobraževalno društvo „Slavnik“ v Klancau priredi 29. junija, na dan sv. Petra in Pavla, na vrtu lovskoga društva v Klancau veliko vrtno veselico. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Na sporedu so sledeče točke: 1. E. Adamič: „Večer“, mešan zbor, poje društvo „Slavnik“; 2. F. Gerbič: „Žitno polje“, meš. zbor, poje društvo „Venec“ iz Kozine; 3. V. Vodopivec: „Le pevaj ptičica“, meš. zbor, poje društvo „Zvezda“ iz Herpelja; 4. Venturini: „Mornar“, meš. zbor, poje pevski zbor iz Drage; 4. J. Aljaž: „Ti veselo poj“, meš. zbor, poje društvo „Zora“ iz Prešnice; 6. J. Laharnar: „Roža“, meš. zbor, poje pev. zbor iz Gročane; 7. J. Aljaž: „Sirota“, meš. zbor, poje društvo „Zvezda“ iz Ocizle; 8. „Oj ta nesrečni Maček“, burka v enem dejanju; 9. Telovadba; 10. Moške in tenške proste vaje, ter skupne redovne vaje izvaja telov. odsek društva „Slavnik“ iz Klanca; 10. Srečolov, šaljiva pošta, ples in prosta zabava. — Med sporedom in pri plesu igra godb. društvo iz Herpelja. — K občini udeležiti vabi — Odbor.

DAROV

Arhitekt gospod Radovič iz Narežine daruje v počestitev spomina pok. dr. Nade Slavik L. 30 za Sol. društvo.

Pri čaši rujnega vinca o priliki imeadana Lojzeta Kodričevih daruje G. Josip Godina L. 10, stari Lojze dodal še L. 10; skupaj L. 20 za refekcijo magdalenskega otr. vrta.

V počastitev spomina pok. dr. Nade Slavik daruje G. Rado Srebotnjak L. 10 Sol. društvu. Srčna hvala vsem!

Darovali so: po L. 10: Renko Ant.; po L. 5: Širok M., Babič G., Prelog J., Črnjigoj R., Tomazič I., Breznikar I., Povh J., Ravbar A., Kandare, N. N., Kuret, Gombač A., Rožanc F. po L. 4: Morel; po L. 3: Povh, Kocjančič I., Kukanja, Prelc A., Germek; po L. 2: Lazar N., Prelog I., Brezovec V., Metlika F., Kopal J., Peskar A., Valenzic, Golobčič, Rydvad, Družina, Vatovec, Rohl A., Maurič F., Cotič M., Dujmovič A., Urdih E., Velušček, Brezovec M., Krebel F., Antonič, Hlača, Granduč, Lihan.

DAROV ZA BIRMO

Velika izbira, Cene nizke. Zlatarna ALBERT POUH. Trst, Via Mazzini št. 46 25.

To in ono

Kako se pride do milijonov. V Ameriki, v kraju Detroit, je umrla 78-letna Sofija L. Barke, ki je zapustila skoraj emilijonsko dolarско premoženje. Bila je spoštovana oseb. Radovedni ameriški reporterji so ob priliki njene smrti prebrskali celo stanovanje in našli so na rokopolje, ki so vsebovali zanimive podatke o življenju umrle milijonarke. Mrs. Barke je bila sirota že v zgodnji mladosti in je dobila s šestim letom mačeho, ki jo je naglašala krasti. Deklica je postala že v zgodnji mladosti spretna žeparica, kajti ako ji ni bila sreča mila, jo je neusmiljeno mačeha mučila z razbeženim železom. V starosti 20 let je bila mis Barke glasovita banditka, ki je znala strahovati vso svojo okolico. S 27. letom se je pričela čitanju in pisanju. Nato se je umirila in se posvetila poštemu življenju. Kupčevala je z zemljišči ter si pri tem prislužila nad milijon dolarjev. Seveda ne popolnoma naravnim putem.

Trinajst! V Parizu se v zvezi s parlamentarnimi dogodki živahno komentira dogodek, da je bil novi predsednik izvoljen na petek, 13. t. m. in da je sedanjí predsednik trinajsti republike. Istočasno je novi predsednik svoj iz-13 članov sestojajo kabinet sestavil na trinajsti skupščinski dan točasne parlamentarne sežije.

Vozni red železnic.

JUŽNI KOLODVOR
Trst, Tržič, Cervinjan, Benetke.

Odhodi: 0.25, 5.20, 6.05, 8.30, 10.—, 14.20, 15.15, 18.—, 19.30.
Dohodi: 0.25, 5.30, 8.10, 9.55, 13.20, 15.15, 18.45, 19.15, 23.07.

Trst, Gorica, Kormin, Videm.

Odhodi: 5.35, 6.25, 8.30, 13.30, 17.15, 19.45.
Dohodi: 7.45, 10.40, 12.30, 16.17, 19.15, 22.47.
Trst, Divača, Sv. Peter, Postojna, Dunaj.
Odhodi: 0.05, 5.01, 6.50, 9.25, 11.05, 13.50, 16.45, 19.15.
Dohodi: 4.10, 7.05, 9.40, 12.10, 16.52, 18.30, 20.12, 21.20, 23.45.

DRAVNI KOLODVOR.
Trst, Buje, Poreč.

Odhodi: 5.05, 9.—, 14.—, 18.30.
Dohodi: 7.50, 12.15, 17.55, 21.20.

Trst, Gorica, Podbrdo.

Odhodi: 5.30, 6.10, 11.—, 17.55, 18.50.
Dohodi: 7.40, 11.25, 15.45, 21.10, 23.45.

Trst, Hrpelje, Pulj.

Odhodi: 5.20, 12.40, 18.20.
Dohodi: 7.30, 10.05, 15.30, 21.—.

Naročite in širite „EDINOST“

KRONA srebrne 1.88, goldinarje 5.05, petkronski komadi 9.85, via Pondare 6, l., desno. 20

Zobozdravnik

dr. Lojz Kraigher
specialist za bolezni v ustih in za zobeh sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria 20) od 9-12 in od 3-5. (72)

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L. 2.—. Dobele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L. 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

APNO. Edina apnenica v tem letu, v tej okolici. Pozurite se v Kravji potok k Zerjavu in naročite si apno, ker drugače bode ostali brez njega. 781

KROJAC. Slovenec, išče kakršnokoli službo, v mestu ali na deželi. Naslov pri Jožetu Gregorčiču, S. Luigi, gostilna „Alla bella veduta“. 809

CEVLJARSKI pomočnik, izurjen, z dobrimi spričevali, vešč vseh čevljarskih del, išče službe v mestu ali na deželi. Naslov pri upravnistvu. 810

KRONE, goldinarje, srebro, plačujemo dosti več kot po objavljenih cenah. Prodajalna dragocenih kovin, via Borsa 2, telefon 12-97. 769

TRGOVSKA pomočnica, vsača v vseh strokah trgovine, pridna in pošlena, išče službe. Naslov pri upravnistvu.

DEKLE, 18-letno, z dežele, želi vstopiti v službo k slovenski družini v mestu ali na deželi. Naslov pri upravnistvu. 747

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Nizke cene. Zdravnik na razpolago. Govori slovensko. Tajuost zajamčena. Šlavec. Via Giuliana 29. 542

DNEVNE VESTI

Pozdrav novega prefekta

Prefekt Moroni je razposlal vsem oblastvom, ustanovam in listom tržaške pokrajine sledečo poslanico, datirano z 22. junija 1924:

Vesel in ponosen, da sem bil poklican k vršenju svoje naloge v tej plemeniti pokrajini, sporočam oblastvom in državljanom moje priskrbe pozdrave. Posvetitvijo vse svoje moči vršenju svoje dolžnosti je v moji želji in moji tradiciji. To hočem storiti s tem večjo vnemo, ker je v obmejni pokrajini, ki je le malo časa priključena k domovini, potreba tem večja, ker čakajo težke naloge na svojo rešitev. Gotov sem, da bom pri vršenju te visoke naloge deležen vnetega in vedrega sodelovanja s strani vseh tistih, ki ljubijo svojo deželo. Trst, ki je zapisal slavne strani v zgodovino patrijskih povelj, toliko v trdih časih suženjstva kolikor v slavnih toda napornih časih, ki so sledili osvoboditvi, bo gotovo znal nadaljevati po poti zbranosti in plodne delavnosti, po kateri je šel tudi do sedaj. Eden je cilj, ki je skupen vsem: prosper in mir mesta in pokrajine. Z dušo upro proti svetli in srečni bodočnosti bom prežet v svojem delovanju z najvišjimi načeli pravičnosti, ki so močnega činitelja socialnega napredka in ki morajo veljati posebno na ozemlju, kjer se križajo težka mednarodna vprašanja in kjer sosadni narodi gledajo na naše delo in ga ocenjujejo.

Mirno sožitje, pobratenje vseh državljanov, ki živijo v svetlobi latinske kulture, to je naš ideal in naš namen, kajti od plodnega miru smemo pričakovati; ostanje svetle bodočnosti, ki se nam prikazuje in ki jo je začrtal genij našega rodu.

Prefekt: Moroni.

Iz te poslanice novega prefekta tržaške pokrajine podčrtajmo predvsem dobro voljo G. Moronija, s katero se hoče lotiti svoje naloge. Brez te spremembevalke je vsaka energija ali brezplodna ali pa zaide na kriva pota in se končno obrabi in zlomi brez posebnih sledov. Jemljemo z zadovoljenjem na znanje tudi javno obljubo, ki jo vsebuje prefektova poslanica, da bo namreč delovanje G. Moronija prežeto z visokim načelom pravičnosti. Ako ima prefekt kake pokrajine priložnost, da pokaže svojo pravičnost napram upravljancem, velja pač to predvsem glede prefektov, ki delujejo v pokrajini Julijske Krajine, v deželi, kjer živita že stoletja drugo poleg drugega dve plemeniti, ki imata vsako svojo kulturo in vsako svojo narodnost. Naloga naših prefektov je valed tega posebna, bolj zapletena in težavnejša nego naloga prefektov drugih pokrajin Italije. Pravicoljubje julijskih prefektov ima tu pri nas posebno lepo priliko se izkazati, ker so tu na dnevnem redu vprašanja drugodnega prebivalstva, ki zahtevajo ne samo dobro voljo in zunanje prizadevanje, temveč resnično in dosledno izvajanje pravične in smotrene politike, ki naj vodi k zadovoljstvu in blagostanju obeh plemenit. Mirno sožitje in bratstvo, ki ju kot nekaki programatični točki omenja G. Moroni ob koncu svoje poslanice, je možno le med zadovoljnimi državljani. Položaj našega ljudstva v vsaj Julijski Krajini in tudi v tržaški pokrajini pa je tak, da zahteva korenite spremembe, ki naj ustvarijo neobhodne predpogoje ne samo za mirno, temveč tudi zadovoljno in s tem tudi plodnosno sožitje.

Poleg skrbi za izvrševanje zakonov imajo prefekti tudi nalogo, da osrednjo vladu opozarjajo na najvažnejša vprašanja svojih pokrajin in stavijo vladni pametne predloge za njih najboljšo rešitev. Ta drugi del svoje naloge pa morejo prefekti uspešno vršiti le tedaj, ako do dna proučijo vprašanja svojega področja. V naših julijskih pokrajinah se temeljito poznavanje razmer ne more doseči, ako jih človek proučuje le v eni luči, n. pr. v luči latinske kulture, da rabimo izraz gosp. Moronija. To pa zato ne, ker svetlita tu pri nas dve luči, naše življenje se razvija v svetlobi dveh kultur: latinske in slovenske. Sožitje, ki naj bo mirno in naj vodi k pobratenju, mora biti tako in urejeno tako, da bosta obe luči lahko goreli druga poleg druge. To je ono globlje bistvo julijskega vprašanja.

Do sedaj ga v novih pokrajinah ni še bilo prefekta, ki bi bil spoznal to dejstvo in ki bi ga — seveda še manj — priznaval. Želimo novemu prefektu, da bi se s svojim delovanjem visoko povzpел nad svoje prednike s tem, da zastavi svoje politične vrline in sposobnosti za pravično rešitev manjšinskega vprašanja v naših krajih, s katerim je tesno spojena tudi rešitev vseh drugih vprašanih pokrajine in tudi cele Julijske Krajine. Za dosego tega cilja, ki mora biti skupen obema plemenoma, more G. prefekt računati na vneto in vedro sodelovanje tujih z naše strani, naj že pride v obliki nasvetov, kritike ali informativnega materiala o željah in zahtevah našega ljudstva, o nje ga skrbih in trpljenju ali o krivicah, ki se mu godijo.

POZIV VOJNIM INVALIDOM, VDOVAM IN SIROTAM!

Vsi vojni invalidi, vdove in sirote tržaške pokrajine, katerih prošnje in zadevi vojne pokojnine niso še rešene, so naproseni, da se javijo z vsemi tozadevnimi dokumenti v podpisnem uradu.

Onim invalidom, vdovam in sirotam, ki so prošnje napravili potem podpisane urada, ni treba, da se osebno zgledajo, ker ima urad že vse njihove tozadevne podatke. Ti naj le

Urad Političnega društva „Edinost“ v Trstu, ul. S. Francesco 20, I.

Prošnja. 14-letni deček Josip, sin Frančiške Stopar, stanujoče v via Udine št. 39 (ki pa je pred kakimi desetimi dnevi zbolela na umu in se nahaja v mestni bolnišnici), je odšel z doma prejšnji ponedeljek in ni več nobenega glasu o njem. Deček je črnatke polti in kostanjvih las, precej krepak, nizke postave. Bil je revno oblečen. Na nogah je imel sandale, ovite kamaše in kratke hlače. Na glavi čepico kavaste barve. Nogi ima nekoliko pokvarjeni in šepa, ker sta mu minulo zimsko premrznili, radi česar je bil tri mesece v bolnišnici. Kdor bi kaj vedel o tem dečku, naj dobrotno sporoči njegovi stari materi Katarini Pečih, po domače Krneva, na Opčinah št. 39.

Društvene vesti

Nocoj odborova seja Gl. M. točno ob 19.30. Sportno društvo „Adria“ opozarja vse kolektore, da se jutri ob 7. zvečer zaključijo vpisovanje k 45-km kolesarski dirki, katera se bo vršila 29. t. m. — Dirke se lahko udeležijo vsakdo, kdor je član SDA. Vpisuje se pri G. predsedniku, Via Torre bianca 39, I.

SDA - „Hazena“. Jutri, v četrtek, redna vaja na igrališču. Pričetek ob 5. jutraj. — Nač. — **Pododsek v Rogam Sestane** ob 20. točno v navadnih prostorih. — Načelnik. — **Nogometni odsek.** Danes zvečer redna vaja na igrališču. — Načelnik.

Iz tržaškega življenja

TOLPA TIHOTAPCEV NAPADLA PATRULO FINANČNIH STRAŽNIKOV

Vodja patrule ubit, en finančni stražnik ranjen, dva izgubila.

Na italijansko-jugoslovenski meji pri Raketu se je predpreteklo noč odigral nečuveno krvav dogodek, ki je vzbudil med tamšnjimi prebivalstvom silno mučen utis. Neznani lopovi so napadli iz zasede patrolo finančnih stražnikov ubili podčastnika, ki jo je vodil, ter težko ranili enega stražnika; ostala dva stražnika sta skrivnostno izgubila.

Zdi se, da gre za dejanje tihotapcev, kakor je mogoče soditi po okolščinah, ob katerih je bil izveden zločin.

Predpreteklo noč okoli 22. ure je patrula treh finančnih stražnikov pod vodstvom podbrigadirja Lovrenca Grega, starega 30 let, nadzirala mejo med Raketom in Uncem. Noč je bila zelo temna in deževna, prav ugodna za tihotapstvo, ki je posebno na tem delu meje še zelo razvito, kljub temu, da je meja tam zelo strogo zastražena. Patrula je krenila s ceste na polje, da bi natančneje pregledala ozemlje. Moške so dospeli do skalovite, z grmovjem obrasčene strmine, kar so nenadoma vstale od vseh strani izza grmovja in skal temne postavne in v istem hipu so zadoneli številni strelci iz samokresov. Streljanje je kmalu prenehalo in temne postavne so izgubile v noč. Na mestu napada sta obležala podbrigadir Grego in stražnik Matej Brusazzi, star 20 let.

Kako uro pozneje je druga patrula našla Gregota v luči krvi; nesrečni mož je bil mrtev. Poleg njega je stokal na tleh Brusazzi, ki je bil ranjen od krogle iz samokresa v trebuh. Manjkala sta še stražnika Angel Carobbi, star 22 let, in Gennaro Gaballo, star 23 let; o njih ni bilo nikakega sledu. Ker je neprodna tema onemogočala iskanje, so končno stražniki preneli ranjenega tovariša v bližnjo vas, kjer je dobil prvo zdravniško pomoč. Večraj predpoldne je bil mladenič prepeljan v vojaško bolnišnico v Trst. Njegovo stanje je nevarno.

Krvavi zločin je zavil v tajnost. Kakor je povedal Brusazzi, je bil napad izvršen s tako naglico, da niti on, niti njegovi tovariši niso utegnili rabiiti orožja; radi teme tudi niso razločili napadalcev, ki jih je bilo mnogo; bili so odeti v dežne plašče in na glavi so nosili kapuce, tako da jim ni bilo videti obrazov.

Včera jutraj so bile razposlane na vse strani patrula, da bi se dognalo, kaj se je zgodilo s stražnikom Carobbi in Gaballo. Toda iskanje je ostal brezuspešno. Ker niso našli njunih trupel, je upanje, da sta ušla napadalcem ter da se v najkrajšem času vrneta.

Obmejna oblastva so odredila preiskavo, katere izid pa ni še znan. O zločincih ni nikakega sledu.

Otrok padel skozi okno. Žrtev hude nesreče je bila večera popoldne 5-letna Dominika Geat, stanujoča v ulici Pozzo bianco št. 15. Deklica se je v stanovanju svoje tete, stanujoče v ulici Rena št. 3, skobacala na okno, da bi gledala na ulico. Pri tem pa se je preveč nagnila, izgubila ravnotežje in padla z višine prvega nadstropja na ulico. Navzočni ljudje so pobrali ubogo deklico ter jo prenesli nezavestno v bližnjo lekarno, kamor je bil poklican zdravnik resline postaje. Ta je dognal, da ima otrok prebito črepijno in nevarno pretreseno možgane. Mala ponscrčenka je bila prepeljana v nevarnem stanju v mestno bolnišnico.

Književnost in umetnost

Institucija Jadransko-podnavske banke. — Pod ovim naslovom primili smo jedno izdanie Redakcije Bankarstva v Zagrebu, o kome autor Lj. St. Kosier, daje veoma markantan prikaz o ovoj novoformiranoj Institutiji, koja je nastala stapanjem Jadranske Banke i Podnavskeg Trgovačkog Akcionarskog Društva v Beogradu.

Rasprava je pisana stručno, oprema je ukusna, a samo izdanie dobiva se v svima knjizarama i kod Administracije „Bankarstva“ v Zagrebu, Marovska ulica 30 uz cijenu od 25 dinara.

PODLISTE

W. Collins:

BREZ IMENA (61)

Roman.

Glava ji je klonila k prsom in vnovič je sklenila roke. Gospod Clare je videl, v čem je bila težkoča in zato je šel naravnost k cilju.

„Ne bom se vtikal v vajina žustva,“ je rekel. „Ta stvar me ne zanima. Toda dve dejstvi hočem ugotoviti. Neizpodbito dejstvo je, da se ne moreta vzeti, dokler nimata denarja za stanovanje, obleko in hrano. Drugo dejstvo je, da si ne moreta preskrbeti stanovanja, in jaz tudi ne. Edina pot, po kateri utegne Frank priti do denarja, pelje na Kitajsko. Če mu jaz rečem, naj gre, bo vsedel v kot in tulil; če bom silil vanj, bo rekel da, in me prevaril; če bom šel korak dalje in ga spremim na krov ladje, se bo poslužil čolna in se skrivaj vrnil k vam. Takšen je on po naravi.“

„Ne,“ je rekla Magdalena, „ni po naravi, ampak iz ljubezni do mene.“

„Imenujte to reč, kakor se vam zdi,“ je odgovoril gospod Clare; „potuhnjenec ali zabljeni slabik, na vsak način je tako guljast v vseh ozirih, da ga moji prsti ne morejo obdržati. Če mu jaz zaprem svoja vrata, ga ne

Lumbor, Taučer; po L. 1 in manj; Križman, Breznik, Batič, Dodič, Kodrič, Bizjak, Kozlovič, Tomelič, Krašević, Stopar, Kodrič A., Jerič, Malakar, Jaul, Tinta, Godina, Gombač, Kreševič U., Smrdel, Skuhnar, Fegič, Skrk, Slavič, Vatovec, Bertoni, Gerželj, Lazar, Kovarčič, Gulič, Ivančič M., Šuber, Suligoj, Cerkvenik, Mezgec, Barič, Škrjanc, Jelusič, Ivančič, Cucek, Kozlevčar, Pupis, Stupar, Lipovec, Kjuder, Tončič, Glesič, Škerl, Harej, Samec, Fonda, Micheluzzi.

To in ono

Kako se pride do milijonov. V Ameriki, v kraju Detroit, je umrla 78-letna Sofija L. Barke, ki je zapustila skoraj emilijonsko dolarско premoženje. Bila je spoštovana oseb. Radovedni ameriški reporterji so ob priliki njene smrti prebrskali celo stanovanje in našli so na rokopolje, ki so vsebovali zanimive podatke o življenju umrle milijonarke. Mrs. Barke je bila sirota že v zgodnji mladosti in je dobila s šestim letom mačeho, ki jo je naglašala krasti. Deklica je postala že v zgodnji mladosti spretna žeparica, kajti ako ji ni bila sreča mila, jo je neusmiljeno mačeha mučila z razbeženim železom. V starosti 20 let je bila mis Barke glasovita banditka, ki je znala strahovati vso svojo okolico. S 27. letom se je pričela čitanju in pisanju. Nato se je umirila in se posvetila poštemu življenju. Kupčevala je z zemljišči ter si pri tem prislužila nad milijon dolarjev. Seveda ne popolnoma naravnim putem.

Trinajst! V Parizu se v zvezi s parlamentarnimi dogodki živahno komentira dogodek, da je bil novi predsednik izvoljen na petek, 13. t. m. in da je sedanjí predsednik trinajsti republike. Istočasno je novi predsednik svoj iz-13 članov sestojajo kabinet sestavil na trinajsti skupščinski dan točasne parlamentarne sežije.

VČERAJ JE BILA BORZA ZAPRTA.

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L. 2.—. Dobele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L. 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

APNO. Edina apnenica v tem letu, v tej okolici. Pozurite se v Kravji potok k Zerjavu in naročite si apno, ker drugače bode ostali brez njega. 781

KROJAC. Slovenec, išče kakršnokoli službo, v mestu ali na deželi. Naslov pri Jožetu Gregorčiču, S. Luigi, gostilna „Alla bella veduta“. 809

CEVLJARSKI pomočnik, izurjen, z dobrimi spričevali, vešč vseh čevljarskih del, išče službe v mestu ali na deželi. Naslov pri upravnistvu. 810

KRONE, goldinarje, srebro, plačujemo dosti več kot po objavljenih cenah. Prodajalna dragocenih kovin, via Borsa 2, telefon 12-97. 769

TRGOVSKA pomočnica, vsača v vseh strokah trgovine, pridna in pošlena, išče službe. Naslov pri upravnistvu.

DEKLE, 18-letno, z dežele, želi vstopiti v službo k slovenski družini v mestu ali na deželi. Naslov pri upravnistvu. 747

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Nizke cene. Zdravnik na razpolago. Govori slovensko. Tajuost zajamčena. Šlavec. Via Giuliana 29. 542

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavnica Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: TRST, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača).

Podružnice: ABBAZIA — FIUME — MILANO — ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo

Jamči italijanske kredite v Jugoslaviji in jugoslovenske kredite v Italiji ter ekskomptira tozadevne akcepte.

Otvorja akreditivne za nakup blaga. Inkasira efekte in račune. Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Izvršuje nakazila v dinarjih na vseh trgih Jugoslavije.

Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.

bo zadržalo, da bi se ne vrnil, pač pa če vi to napravite. Ali imate toliko poguma za to dejanje? Ali ga zares tako ljubite, da mu ne stopite pred solnce?”

„Če ga ljubim! Umrla bi zanj!“

„Ali ga boste poslali na Kitajsko?“

Globoko je vzdihnila.

Imejte malo umišljenja z menoj,“ je prosila. „Izgubila sem očeta, mater, premoženje in sedaj naj izgubim še Franka. Vi ne trpite žensk, to vem, toda morda pa boste imeli zame vsaj nekoliko sočutja. Ne ugovarjam, da ne bi bilo zanj boljče, če bi šel na Kitajsko, jaz pravim le, da je to zame kruto, zelo kruto.“

Gospod Clare je bil gluha za njene čustvene izbrube, neobčutljiv za njeno laskanje, slep za njene solze. Toda pod surovo skorjo svoje filozofije je imel srce in to je čulo obupno molodovanje, zganilo se je pri teh ganljivih besedah.

„Ne bom trdil, da ni vaša usoda težka in jaz je ne maram še bolj obtežiti,“ je rekel; „jaz zahtevam, da napravite to v Frankovem interesu, ker on je preslab, da bi se sam odločil. Vi niste krivi, jaz tudi ne, toda resnica je vendarle ta, da je premoženje, ki ste mu ga imeli prinesli v zakon, menjalo svoje imejtelja.“

Dvignila je nenadoma pogled, v njenih očeh se je nekaj zaiskrilo, a na ustnicah je zaplaj grozeč nasmeh.

„Toda utegne vnovič menjati imejtelja,“ je rekla.

Gospod Clare je zapazil izpremembo v nje-

KRONE srebrne 1.88, goldinarje 5.05, petkronski komadi 9.85, via Pondare 6, l., desno. 20

Zobozdravnik
dr. Lojz Kraigher
specialist za bolezni v ustih in za zobeh sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria 20) od 9-12 in od 3-5. (72)

DAROV ZA BIRMO
Velika izbira, Cene nizke. Zlatarna ALBERT POUH. Trst, Via Mazzini št. 46 25.

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, istrski refošk in kraški teran. Na debelo in za družine **Via Cunicoli 8**, na drobno in za družine **Via Giuliani 32**. Telefon 27-66.

Priporoča se lastnik **FR. ŠTRANCAR.** (12)

Vozni red železnic.